

Gedeputeerde Staten

Provinciale Staten van Zeeland
T.a.v. de voorzitter

PROVINCIE ZEELAND	
AFD. <i>SG</i>	AMBT.
AFD. TERMIJN	<i>pb. sta</i>
DATUM	<i>22 NOV. 2017</i>
DOC.NR.	
ZAAK NR.	
CLASS.	

onderwerp
Vervolg advies Taskforce Zeeuws-Vlaanderen

kenmerk
17026071

behandeld door
D.E.H. Mouwen-van Hoof
+31 118 631498

verzonden

22 NOV. 2017

Middelburg, 21 november 2017

Geachte voorzitter,

Zoals toegezegd in onze brief van 17 november jl. hierbij een toelichting op het proces naar aanleiding van het advies 'Gewoon goed onderwijs' van de Taskforce Zeeuws-Vlaanderen.

Naar aanleiding van opmerkingen van betrokken partijen, heeft de Taskforce een addendum bij het adviesrapport geschreven. Dit addendum is in de bijlage te vinden. Hierin wordt ingegaan op de startgroepen om de uitstroom naar Vlaanderen te verminderen en de borging van het openbaar onderwijs binnen de nieuwe organisatievorm van het voortgezet onderwijs.

Nogmaals willen wij aangeven dat we een positieve houding hebben ten opzichte van de plannen van de schoolbesturen.

In het advies van de Taskforce worden voorstellen gedaan voor veranderingen in het voortgezet onderwijs Zeeuws-Vlaanderen. De schoolbesturen moeten deze adviezen nog verder uitwerken.

Naar aanleiding van het advies heeft de Taskforce een notitie gemaakt waarin ingegaan wordt op de kosten van de benodigde transformatie op basis van de door hen voorgestelde adviezen. Via deze weg wordt de notitie aan u aangeboden en is te vinden in de bijlage.

Kostenverdeling volgens het advies 'Gewoon goed onderwijs'

Grofweg gaat het over twee verschillende zaken: transitiekosten en kosten voor onderwijsversterkende maatregelen. De Taskforce stelt voor dat het Ministerie van OCW de kosten (maximaal € 10 miljoen) draagt voor de transitie (waaronder het sociaal plan). De kosten voor onderwijsversterkende maatregelen (maximaal € 3 miljoen per jaar) zouden gedragen moeten worden door de Zeeuwse overheden en het Rijk. De voorgestelde verdeling hiervoor is als volgt:

Zeeuwse overheden – het Rijk;

Eerste jaar: 50% - 50%

Tweede, derde en vierde jaar: 25% - 75%.

Zeeuwse overheden onderling: ieder 25%.

De inhoud van de onderwijsversterkende maatregelen moet nog worden bepaald door de schoolbesturen. Dit houdt in dat de € 3 miljoen per jaar nog niet vast staat, maar is wel het maximum.

Overleg met andere overheden 16 november jl.

Op 16 november jl. heeft er een gesprek plaatsgevonden met het Ministerie van OCW, Ministerie van BZK, de Zeeuws-Vlaamse gemeenten en de Provincie. Dit gesprek ging over de voorgestelde kostenverdeling. Afgesproken is de schoolbesturen te verzoeken om beide kostenoverzichten goed te onderbouwen, waarbij de genoemde bedragen de maximale bijdragen zijn van de overheden. Omdat de partijen nog in overleg zijn met elkaar kan nog niets gezegd worden over de bijdragen van elk van de overheden.

Rol Provincie Zeeland

Op het gebied van voortgezet onderwijs hebben wij geen rol; daarvoor staan andere overheden aan de lat. Vanuit het oogpunt van leefbaarheid en daarmee samenhangend bereikbaarheid en scholierenvervoer, zien wij wél een rol voor de Provincie. Wanneer de schoolbesturen een uitgewerkt plan en sluitende begroting aanleveren, heeft de Provincie aangegeven dit plan op basis van ons beleid eenmalig te willen steunen voor maximaal vier jaar (2018 – 2021) op basis van de voorgestelde kostenverdeling. Hierbij gaan we er vanuit dat na deze vier jaar het Rijk en de schoolbesturen de bekostiging overneemt. Daarnaast moet dit plan gedragen zijn door de Zeeuws-Vlaamse gemeenten, het Rijk, de Inspectie van het Onderwijs, de Provincie en het bedrijfsleven. Ook dragen we alleen bij wanneer alle betrokken overheden haar financiële bijdrage leveren. De betrokken partijen blijven hierover met elkaar in gesprek.

Wij zijn graag bereid een nadere toelichting te geven en met u in gesprek te gaan in de commissie van 24 november a.s.

Met vriendelijke groet,
gedeputeerde staten,

Drs. J.M.M. Polman, voorzitter

A.W. Smit, secretaris

Bijlage: 1

Voorstel Taskforce inzake financieel arrangement overheden

Tbv overleg 16 november 2017 12.00 – 13.00 uur

1. Doel en opzet notitie

Voorliggende notitie vloeit voort uit het advies van de Taskforce Voortgezet Onderwijs Zeeuws-Vlaanderen en is bedoeld om op 16 november a.s. tot overeenstemming te komen tussen de overheden betrokken bij het op te stellen financieel arrangement (bouwsteen 5 uit advies) dat voorziet in een structurele borging van de onderwijskwaliteit binnen de specifieke context van het voortgezet onderwijs in Zeeuws-Vlaanderen.

Zoals in het TF-advies aangegeven: de Taskforce is van mening dat er geld 'bij moet' om binnen de specifieke context van Zeeuws-Vlaanderen een rijk onderwijsaanbod te kunnen waarborgen. Daarbij gaat het om een breed en thuisnabij aanbod van vmbo tot en met vwo/gymnasium met een rijk onderwijsprogramma dat kwalitatief vergelijkbaar is met het aanbod in gemeenten als bij voorbeeld Apeldoorn of Leiden.

De notitie is als volgt opgebouwd:

- Paragraaf 2: onderbouwing van benodigd bedrag voor structureel arrangement.
- Paragraaf 3: overwegingen en voorstel om te komen tot een verdeelsleutel tussen de overheden en mogelijke dekkingsbronnen voor een dynamisch financieel arrangement.
- Paragraaf 4: monitoring, evaluatie en bijstelling van financieel arrangement.
- Paragraaf 5: te nemen besluiten door de overheden in overleg op 16 november.

2. Onderbouwing benodigd bedrag voor financieel arrangement overheden – schoolbesturen.

Het 'garanderen van de onderwijskwaliteit' door de overheden vraagt in de visie van de Taskforce per definitie om een dynamische benadering van het beoogde financieel arrangement. Het hiervoor benodigde bedrag is mede afhankelijk van te maken onderwijskundige keuzes en de opbrengsten van een meer doelmatige inrichting van onderwijs en organisatie door de betrokken scholen.

De Taskforce heeft langs een drietal invalshoeken geprobeerd om het benodigde bedrag voor het garanderen van de onderwijskwaliteit zo goed mogelijk te benaderen. Deze benaderingen om het benodigd bedrag te onderbouwen zijn nader uitgewerkt in een drietal bijlagen:

1. Een doorrekening van het op verzoek van de Taskforce opgestelde referentiemodel voor het Zwin College anno 2029, het dieptepunt van de krimp. Deze bijlage laat zien, dat bij een vergaand geflexibiliseerd onderwijsprogramma het Zwin College in theorie kan uitkomen met de bestaande bekostiging voor een programma gebaseerd op de minimum lessentabel. Het referentiemodel biedt wel waarborgen voor een breed en thuisnabij onderwijsaanbod, maar kan niet voorzien in het aanbieden van een rijk onderwijsprogramma in Hulst en Oostburg. Daarvoor zijn extra middelen nodig.
2. De tweede bijlage (raming ...) laat zien dat de scholen in Hulst en Oostburg voor het draaien van een minimumlessentabel in 2029 op basis van de huidige organisatie van het onderwijs (leerstof-jaarklassensysteem) samen circa 30 fte tekort komen, omgerekend een bedrag van bijna 2,4 miljoen euro. In Terneuzen is bij samenvoeging van De Rede en het ZSC geen probleem te verwachten. Daar kan met circa 2000 leerlingen structureel een rijk aanbod gedraaid worden op basis van de beschikbare inkomsten. In dit overzicht wordt verder verondersteld dat naast het financieren van de reguliere formatiebehoefte in Hulst en Oostburg er investeringen nodig zijn voor busvervoer van leerlingen uit Hulst en Oostburg naar Terneuzen om gebruik te kunnen maken van het regulier aanbod. Daarnaast is dan nog ruimte voor een beperkte investering in Oostburg en Hulst in

uitbreiding van de lessentabel. Daarmee sluit de berekening op ongeveer 3 miljoen euro. Deze tweede bijlage laat zien dat bij nagenoeg ongewijzigd beleid er circa 3 miljoen euro nodig is om aan de flanken een minimum lesprogramma in stand te kunnen houden en een rijk onderwijsaanbod voor leerlingen uit Hulst en Oostburg toegankelijk te maken via een busverbinding.

3. De derde bijlage laat een reeds eerder verstrekte kostenraming zien voor maatregelen gericht op versterking van het onderwijsprofiel, die uitkomt op circa 3 miljoen euro. Het is een groslijst, waarvan de besturen van mening zijn dat deze maatregelen bijdragen aan een sterk onderwijskwaliteitsprofiel voor het VO in Zeeuws-Vlaanderen. Deels gaat het hierbij om bestaand aanbod, dat in de komende jaren onder druk kan komen te staan, deels gaat het om versterking van bestaand aanbod. De ruimte om deze profielversterkende maatregelen een plek te geven binnen het regionale onderwijsaanbod, hangt sterk af van onderwijskundige en organisatorische keuzes van de scholen. Naarmate scholen zich meer doelmatig organiseren (meer in de geest van het referentiemodel), ontstaat er meer ruimte voor een rijk onderwijsaanbod.

Reflectie op onderbouwing benodigd bedrag

De Taskforce constateert dat het benodigde bedrag voor het garanderen van de onderwijskwaliteit in het voortgezet onderwijs in Zeeuws-Vlaanderen ('Gewoon Goed Onderwijs') fluïde is en afhankelijk is van de te maken onderwijskundige en organisatorische keuzes:

- In zijn advies geeft de Taskforce aan dat de schoolbesturen aan zet zijn om hun onderwijsaanbod meer doelmatig te organiseren, meer op basis van gepersonaliseerd leren. Naast doelmatigheids-overwegingen zijn er naar het oordeel van de Taskforce ook goede, onderwijsinhoudelijke argumenten te geven voor een omslag naar meer gepersonaliseerd onderwijs, passend bij de onderwijsseisen van deze tijd (zie ook Agenda 2014-2020 VO Raad en Onderwijs 2032). Echter, het zal enige tijd vragen om ouders en docenten mee te nemen in deze beweging. Dit kost tijd, een proces van meerdere jaren.
- Het referentiemodel laat zien dat het onderwijsaanbod in de bovenbouw aan de flanken in Zeeuws-Vlaanderen betaalbaar is binnen de financiële kaders, maar ook dat het aanbod bij realisatie van het referentiemodel mager (minimumlessentabel) is en niet echt de vergelijking met het aanbod in bij voorbeeld Leiden of Apeldoorn kan doorstaan. Anders gezegd: het onderwijsaanbod op basis van het referentiemodel is betaalbaar maar kwaliteitsarm.
- Het toegankelijk maken van het onderwijsaanbod in Terneuzen (door busvervoer of ict-oplossingen) kan een manier zijn om ook voor leerlingen uit Hulst en Oostburg een rijk aanbod bereikbaar te maken.
- Het is zaak dat er bij de inrichting van het onderwijsaanbod een goede balans gezocht wordt tussen kwaliteit en rijkheid van het aanbod in Terneuzen en het aanbod in Hulst en Oostburg. Bij een te sterke onderwijskern in Terneuzen en een te pover aanbod aan de flanken is er een risico dat Terneuzen de scholengemeenschappen in Hulst en Oostburg 'leeg eet'. Naarmate er meer geld geïnvesteerd wordt in verrijking van het onderwijsaanbod op de flanken, zal er minder geld nodig zijn voor vervoer van leerlingen. Een nadere bepaling van welke aanbod in Hulst en Oostburg wenselijk is en voor welke vakken en programma's leerlingen uit Oostburg en Hulst beter naar Terneuzen kunnen (denk aan CTT of Technasium) is nodig om scherper inzicht te krijgen in de feitelijk benodigde extra middelen voor een rijk onderwijsprogramma op het niveau van de afzonderlijke locaties en de scholengroep als geheel.
- Duidelijk is ook dat naarmate de schoolbesturen er in slagen om hun onderwijs meer te organiseren op een manier zoals geschetst in het referentiemodel (NB het is een model, een benadering van de werkelijkheid) zij meer ruimte kunnen creëren in hun formatie voor profielversterkende maatregelen

die ten gunste komen van een rijk onderwijsaanbod op de flanken. Een onderwijsaanbod in Hulst en Terneuzen, gebaseerd op het huidige leerstofjaarklassensysteem vraagt een extra investering van circa 2,4 miljoen euro structureel, terwijl het aanbod in Hulst en Oostburg dan niet uitstijgt boven een programma op basis van de minimum lessentabel.

Conclusie: financieel arrangement vraagt om flexibel karakter en goede monitoring & evaluatie

De diverse benaderingen van het benodigde bedrag voor het financieel arrangement, dat door de Taskforce in zijn advies is geraamd op circa 3 miljoen euro structureel, komen alle drie uit op een bedrag van circa 3 miljoen euro structureel. Belangrijk hierbij is om te benadrukken dat het niet gaat om het bedrag als zodanig maar om het structureel garanderen van de onderwijskwaliteit door de gezamenlijke overheden. Dit vraagt om een dynamische benadering van het financieel arrangement en een door schoolbesturen en overheden gedeelde definitie van:

- het gewenste kwaliteitsniveau (ambitieniveau: Leiden, Apeldoorn: zie verder bouwsteen 1 en 3 uit Advies Taskforce);
- de verdeling van het onderwijsaanbod (vakken, programma's) over de diverse onderwijslocaties;
- een fasering die redelijkerwijs van de schoolbesturen gevraagd kan worden om onderwijs en organisatie meer doelmatig in te richten (zie bouwsteen 2 advies TF).

Deze door overheden en schoolbesturen gedeelde definitie wordt onderdeel van het overeen te komen financieel arrangement. Dit arrangement is over en weer niet vrijblijvend, het arrangement veronderstelt een meerjarig commitment:

- van schoolbesturen om zich in te spannen hun onderwijs en organisatie zo doelmatig mogelijk in te richten en een hoogwaardige kwaliteit te realiseren;
- van de overheden om de onderwijskwaliteit in het voortgezet onderwijs binnen Zeeuws-Vlaanderen structureel te waarborgen.

Vanuit hun garantstelling voor de onderwijskwaliteit in het gebied kunnen de overheden redelijkerwijs voorwaarden stellen aan de doelmatigheid van de inrichting van het onderwijsaanbod en de organisatie van de scholen. Daarbij is het zaak dat de overheden niet allemaal afwijkende voorwaarden stellen, en hun subsidievoorwaarden harmoniseren, en niet op de stoel van de schoolbesturen gaan zitten (dus wel: *waaraan* middelen besteed zouden moeten worden, en benoemen *wat* het gewenste kwaliteitsniveau is; *niet hoe* de schoolbesturen hun onderwijs moeten inrichten).

Vanwege het dynamische karakter van het financieel arrangement is het belangrijk om zorg te dragen voor een goede monitoring en evaluatie van de uitvoering van het door de schoolbesturen op te stellen Transitieplan.

3. Verdeelsleutel en dekking voor het financieel arrangement

Op weg naar de inrichting van het financieel arrangement en het vaststellen van een verdeelsleutel constateert de Taskforce de volgende zaken:

1. Voor het departement van OCW kan de specifieke situatie van de 4 schoolbesturen in Zeeuws-Vlaanderen niet direct aanleiding kan zijn voor een herziening van de generieke bekostigingsstructuur van het voortgezet onderwijs. OCW is wel bereid om een goede bijdrage leveren aan de transitie (ontwikkeltijd, professionalisering e.d.) van het huidige onderwijsaanbod naar een meer doelmatig georganiseerd en tegelijkertijd rijk onderwijsaanbod binnen de regio en aan het gezond maken van de begroting (sociaal plan, oplossen ongunstige GPL). De transitiekosten worden door de Taskforce vooralsnog geraamd op circa 10 miljoen euro.
2. Het is evident dat het zonder extra financiële middelen niet zal lukken om over de volle breedte van het gebied, en dan met name in Oostburg en Hulst, een breed en rijk aanbod van vmbo tot en met vwo in de lucht te houden.

3. Voor de gemeenten, provincie en het departement van BZK is het weinig voor de hand liggend om geld te investeren in het onderwijs zelf. De gemeenten hebben een specifieke, eigen verantwoordelijkheid op het gebied van investeringen in deugdelijke onderwijshuisvesting.
4. Daarnaast hebben alle overheden (gemeenten, de provincie en het Rijk) een rol en verantwoordelijkheid waar het gaat om het behoud en versterken van de leefbaarheid en/of de sociaaleconomische ontwikkeling op lokaal of regionaal niveau.
5. Het nieuwe Regeerakkoord heeft oog voor gebied specifieke, regionale knelpunten en bevat een robuust financieel aangrijpingspunt dat in de komende 4 jaar benut kan worden voor het oplossen van problemen in het voortgezet onderwijs in Zeeuws-Vlaanderen: *“In deze kabinetsperiode wordt in totaal 900 miljoen euro gereserveerd voor de aanpak van regionale knelpunten, waaronder nucleaire problematiek, ESTEC, Zeeland, Eindhoven, Rotterdam-Zuid en de BES-eilanden.”*¹
6. Daarnaast maakt het Regeerakkoord gemeenten en provincies belangrijker bij de uitvoering van belangrijke overheidstaken: *“Krimpregio’s en grootstedelijke gebieden hebben ieder hun eigen aandachtspunten. In gezamenlijke programmatische afspraken met provincies en gemeenten moet hiervoor ruimte zijn, naast nationale opgaven waar we samen voor staan. In het gemeente- en provinciefonds komt extra geld beschikbaar voor deze taken.”* Mogelijk biedt het gegeven dat Zeeuws-Vlaanderen als enige van de zes door het Rijk aangewezen krimpregio’s als enige nog geen regiodeal met BZK heeft afgesloten, een goede kapstok om te komen tot de gewenste maatwerkafspraken.
7. De gemeenten Sluis, Hulst en Terneuzen als ook de provincie Zeeland constateren dat zij in de afgelopen jaren al veel investeringen (zie bijlagen) hebben gedaan om het voorzieningspeil op het gebied van onderwijs en kinderopvang op orde te houden en daarmee bij te dragen aan leefbaarheid, vestigingsklimaat en economische vitaliteit van Zeeuws-Vlaanderen.
8. De gemeenten Hulst, Sluis en Terneuzen vinden het van groot belang om ook de continuïteit van de financiering van de startgroepen te betrekken in een financieel arrangement tussen overheden en schoolbesturen. De weglek van leerlingen naar België begint in de voorschoolse periode. Met het aantrekkelijke aanbod van de startgroepen slagen de gemeenten er samen met PO-besturen en organisaties voor kinderopvang in om een steeds groter deel van de kinderen langs de grens in te laten stromen in Zeeuws-Vlaamse startgroepen. Hiermee kan de instroom van kinderen in basis-, voortgezet en beroepsonderwijs in de regio versterkt worden.
9. De gemeenten Hulst, Sluis en Terneuzen én de provincie Zeeland begrijpen dat nu snel besluitvaardig gehandeld moet worden en dat zij een reële bijdrage moeten leveren aan het door de Taskforce bepleite financieel arrangement. Wachten op een herziening van het bekostigingsstelsel voor het voortgezet onderwijs ten gunste van de vo-scholen in krimpgebieden en/of de financiering van overheden in dunbevolkte gebieden met bevolkingsdaling gaat de vo-scholen in Zeeuws-Vlaanderen niet helpen. Daarom zijn de betrokken Colleges - onder voorbehoud van instemming door gemeenteraden en Provinciale Staten - bereid tot een investering in het financieel arrangement voor de periode 1 augustus 2018 – 1 augustus 2022 (1^e periode financieel arrangement).
10. Principieel zijn de betrokken gemeenten en de provincie Zeeland van mening dat het Rijk een grotere verantwoordelijkheid zou moeten nemen bij de invulling van het financieel arrangement dan de gemeenten en de provincie: de Zeeuwse overheden vragen aan het Rijk om de looptijd van het financieel arrangement te benutten om te komen tot een structurele financiering van het

¹ Een overweging die de Taskforce het Rijk meegeeft is om eenmalig á fonds perdu te investeren vanuit het knelpuntenbudget van 900 miljoen euro in nieuwe energie neutrale, onderhoudsvriendelijke onderwijshuisvesting voor de vo-scholen in het gebied (totale indicatieve kosten: circa 40 miljoen euro). Hiermee worden de scholen (circa 900.000 euro per jaar) en de gemeenten (bij een rente van 2,3% circa 1,5 miljoen euro per jaar) structureel ontlast in hun exploitatie en ontstaat al een structurele dekking van getotaliseerd 2,4 miljoen euro per jaar.

arrangement. Het liefst in de vorm van een maatwerkarrangement, dat - zo lang er geen sprake is van aangepaste bekostiging van vo-scholen in dunbevolkte gebieden met leerlingendaling - de lokale en/of provinciale Zeeuwse overheden in staat stelt om duurzaam te investeren in de onderwijskwaliteit die nodig is gegeven de specifieke context van Zeeuws-Vlaanderen.

Voorstel voor een verdeelsleutel

Gelet op de investeringen die door de Zeeuwse overheden (met name de gemeenten) in de recente jaren al zijn gedaan in het voorzieningenniveau binnen de Zeeuws-Vlaamse onderwijskolom en de evident moeilijke positie van de Zeeuwse overheden kan de Taskforce zich voorstellen dat een financieel arrangement gebaseerd wordt op de volgende lijnen:

1. Het eerste financieel arrangement tussen overheden en schoolbesturen loopt van 1 augustus 2018 – 1 augustus 2022. In totaal omvat het arrangement een investering door de overheden van naar schatting 12 miljoen euro, op jaarbasis 3 miljoen euro.
2. In het eerste jaar van het financieel arrangement brengen de Zeeuwse overheden 50% oftewel 1,5 miljoen euro op van de arrangementsbijdrage van 3 miljoen euro. Deze bijdrage wordt gelijkmatig omgeslagen over de 4 betrokken overheden. In de resterende 3 jaren wordt uitgegaan een verdeling van 25% (Zeeuwse overheden) – 75% (Rijk), van 0,75 miljoen inbreng per jaar door de Zeeuwse overheden en 2,25 miljoen euro door het Rijk. In totaal investeren de Zeeuwse overheden daarmee bijna 1/3 van het totaal benodigde bedrag.
3. OCW en BZK maken zich in de geest van het Regeerakkoord (“meer ruimte voor de aandachtspunten van krimpregio’s”) sterk voor een maatwerkarrangement voor de regio Zeeuws-Vlaanderen, waarmee de gemeenten en/of de provincie structureel in staat gesteld kunnen worden om die investeringen te doen die nodig zijn voor het borgen van de onderwijskwaliteit binnen het voortgezet onderwijs in de regio.
Hoewel strikt genomen buiten de context van het advies vallend acht de Taskforce het denkbaar om ook continuïteit in de financiering van de startgroepen bij dit arrangement te betrekken (weglek aan de onderkant van de onderwijskolom bestrijden).
4. Op basis van de uitkomsten uit de monitoring en de evaluatie van het financieel arrangement in het derde arrangementsjaar (zie paragraaf 4) bepalen de overheden in overleg met de schoolbesturen op welke wijze en in welk volume een garantstelling voor de waarborging van de onderwijskwaliteit in de regio in de 2^e arrangementsperiode van 4 jaar vastgesteld dient te worden.

4. Voorstel voor monitoring en evaluatie van dynamisch financieel arrangement.

In het Taskforce-advies is de volgende passage opgenomen over monitoring en evaluatie van het financieel arrangement.

“Om de gevraagde garantstelling door de overheden te effectueren is een financieel arrangement nodig tussen de betrokken overheden en de schoolbesturen. Uitgangspunten voor dit arrangement zijn:

- a. Het gaat om een structurele financiering die duidelijkheid geeft aan de scholen, ouders en leerlingen.*
- b. Het gaat om een financieel arrangement tussen betrokken partijen ceteris paribus: wanneer er gewijzigde omstandigheden zijn, kan er aanleiding zijn om de bijdragen van afzonderlijke partijen te wijzigen onder conditie dat de bij punt 1 en 3 beschreven kwaliteitseisen gewaarborgd blijven.*
- c. Om ruimte te bieden voor tussentijdse bijstelling van het beoogde arrangement (beleid en bekostiging van scholen en gemeenten kunnen veranderen, minder uitstroom van leerlingen naar Vlaanderen) worden steeds afspraken gemaakt voor een periode van 4 jaar. Hierbij wordt minimaal jaarlijks een ‘monitor’-overleg gevoerd tussen schoolbesturen en betrokken overheden. In het 3^e jaar van een arrangementsperiode vindt een formeel evaluatiemoment annex toekomstverkenning plaats*

om mogelijke redenen voor heroverweging van de afzonderlijke bijdragen aan het arrangement te kunnen onderbouwen.

- d. Bijstelling van het arrangement vindt in beginsel 1x per 4 jaar plaats indien de uitgevoerde evaluatie-annex-toekomstverkenning daar aanleiding toe geeft.*
- e. Wanneer alle betrokken partijen dat wenselijk achten kan ook tussentijds op basis van het jaarlijkse monitor-overleg besloten worden tot bijstelling van het arrangement.”*

Bijzonder aan het te treffen arrangement is dat het enerzijds zekerheid biedt aan ouders, leerlingen en scholen over de borging van de onderwijskwaliteit binnen de regio Zeeuws-Vlaanderen en anderzijds dat het een dynamisch karakter heeft. Vanwege het dynamische karakter van het arrangement is het monitoren en evalueren van de onderwijskwaliteit en de doelmatigheid van de organisatie van de betrokken scholen essentieel. In de visie van de Taskforce zou er jaarlijks een monitorgesprek tussen alle betrokken partijen moeten plaatsvinden en dient er in het derde jaar van iedere arrangementsperiode een evaluatie plaats te vinden. Bij monitoring en evaluatie staan 3 vragen centraal:

- a. Is de kwaliteit van het voortgezet onderwijs in de regio Zeeuws-Vlaanderen duurzaam goed gewaarborgd (referentieniveau: onderwijsaanbod/keuzemogelijkheden middelgrote stad)?
- b. Is de inrichting van onderwijs en organisatie van de betrokken scholen voldoende doelmatig?
- c. Zijn er nieuwe ontwikkelingen en mogelijkheden, waardoor op een andere manier voorzien kan worden in het waarborgen van de onderwijskwaliteit op de scholen voor voortgezet onderwijs in Zeeuws-Vlaanderen?

De uitkomsten van de evaluatie in het derde arrangementsjaar vormen de grondslag voor besluitvorming over de financiële inzet door de overheden in de volgende arrangementsperiode en de daaraan te verbinden voorwaarden voor het nieuwe schoolbestuur. Hierbij geldt onverminderd als vertrekpunt het garanderen van de onderwijskwaliteit van het voortgezet onderwijs op de betrokken scholen binnen de specifieke context van Zeeuws-Vlaanderen.

Het door de schoolbesturen op te stellen Transitieplan dient voldoende concreet te zijn met betrekking tot de wijze waarop de schoolbesturen hun onderwijsaanbod gaan inrichten en hun doelmatigheid gaan vergroten (zie verder bouwsteen 10 uit TF-advies). Instemming van de overheden (en Inspectie van het Onderwijs) met het door de schoolbesturen op te stellen Transitieplan is voorwaardelijk voor het in werking kunnen laten treden van het financieel arrangement.

5. Voorstel om te besluiten

Gelet op de hiervoor aangedragen overwegingen en constatering vraagt de Taskforce aan de gemeenten Sluis, Hulst en Terneuzen, de provincie Zeeland en de departementen van OCW en BZK om met inachtneming van alle in het Advies van de Taskforce geformuleerde besluiten om specifiek in te stemmen met:

1. Het structureel garanderen van de onderwijskwaliteit voor het voortgezet onderwijs in Zeeuws-Vlaanderen door de gemeenten Hulst, Sluis, Terneuzen, de provincie Zeeland en de departementen van OCW en BZK.
2. Het inrichten van een dynamisch financieel arrangement tussen genoemde overheden en de schoolbesturen van De Rede, Zeldenrust-Steelantcollege, Zwin College en SKVOH op basis van het door de schoolbesturen in het eerste kwartaal van 2018 op te stellen Transitieplan (zie bouwsteen 10 van het Taskforce-advies).
3. Het inrichten van een financieel arrangement tussen overheden en schoolbesturen in periodes van 4 jaar, waarbij per periode van 4 jaar wordt vastgesteld wat de hoogte van het benodigde bedrag is

voor het garanderen van de onderwijskwaliteit in het voortgezet onderwijs in Zeeuws-Vlaanderen alsmede de verdeelsleutel tussen de overheden.

4. Het vaststellen van de looptijd van de eerste periode van het financieel arrangement op 1 augustus 2018 – 1 augustus 2022.
5. Het jaarlijks monitoren van de kwaliteit en doelmatigheid van het onderwijs en de doelmatigheid in een overleg tussen betrokken overheden en schoolbesturen op basis van de elementen genoemd bij bouwsteen 5 van het Taskforce-advies, waarbij steeds in het derde jaar van een arrangementsperiode een evaluatie plaats vindt. Bij monitoring en evaluatie staan 3 vragen centraal:
 - a. Is de kwaliteit van het voortgezet onderwijs in de regio Zeeuws-Vlaanderen duurzaam goed gewaarborgd (referentieniveau: onderwijsaanbod/keuzemogelijkheden middelgrote stad)?
 - b. Is de inrichting van onderwijs en organisatie van de betrokken scholen voldoende doelmatig?
 - c. Zijn er nieuwe ontwikkelingen en mogelijkheden, waardoor op een andere manier voorzien kan worden in het waarborgen van de onderwijskwaliteit op de scholen voor voortgezet onderwijs in Zeeuws-Vlaanderen?
6. Een gezamenlijke bijdrage door de genoemde overheden van circa 3 miljoen euro structureel per jaar en 12 miljoen euro voor de eerste periode van het financieel arrangement, waarbij de hoogte van het benodigd bedrag nader vast te stellen is op basis van het Transitieplan door de schoolbesturen.
7. De door de Taskforce voorgestelde verdeelsleutel voor de eerste arrangementsperiode, waarbij de Zeeuwse overheden in het eerste jaar gezamenlijk 50% van de dekking van het benodigd bedrag voor hun rekening nemen en het Rijk (BZK) de andere 50%, waarna voor de resterende arrangementsperiode een verdeling van 25% voor rekening van de Zeeuwse overheden en 75% voor het Rijk (BZK) wordt aangehouden. Binnen het aandeel van de Zeeuwse overheden nemen de gemeenten Sluis, Hulst en Terneuzen en de provincie Zeeland ieder een kwart van het benodigde bedrag voor hun rekening.